

Sosiaalibarometri 2012 – tuloksia alibudjetoinnista

Sosiaalibarometri on vuodesta 1991 vuosittain tehty ajankohtaisselvitys kansalaisten hyvinvoinnin ja sosiaali- ja terveyspalvelujen tilanteesta ja kehityksestä. Barometrikyselyyn vastaavat kuntien sosiaali- ja terveysjohto, sosiaalilautakuntien puheenjohtajat sekä Kelan toimistojen ja TE-toimistojen johtajat.

Alibudjetointi sosiaalitoimessa:

- Viidennes sosiaalijohtajista ja sosiaalilautakuntien puheenjohtajista kertoo tietoisesta alibudjetoinnista omalla alueellaan sekä 2011 että 2012. Nyt hieman vähäisempää kuin 2007-2008.
- Näyttää olevan yleisintä 10 000 – 30 000 asukkaan alueilla.
- Sosiaalijohdon oman arvion mukaan alibudjetointi vaikuttaa lastensuojeluun, vammaispalveluihin, kehitysvammahuoltoon ja toimeentulotukeen.

Alibudjetointi terveystoimessa:

- 28 % terveyskeskusten johtajista kertoi tietoisesta alibudjetoinnista omalla alueellaan.
- Toisin kuin sosiaalipuolella, terveyskeskuksissa alibudjetointi näyttää hieman lisääntyneen viime vuosina.
- Näyttää olevan yleisintä yli 10 000 asukkaan alueilla.
- Terveyskeskusjohtajien mukaan alibudjetointi vaikuttaa henkilöstön ja sijaisten palkkaamiseen, erikoissairaanhoidon ja vastaanottotoimintaan.

SOSTEn näkemys:

- Alibudjetointi on sekä taloudellisesti että sosiaalisesti lyhytnäköistä toimintaa.
- Palvelujen tarvitsijan kannalta se voi merkitä esimerkiksi toimeentulotuen tai palvelujen kriteerien tiukentumista tai sitä, että ne jäävät kokonaan saamatta. Siinä tapauksessa pahenevat ongelmat merkitsevät puolestaan kasvavia kustannuksia palvelujen järjestäjälle.
- Lisäksi alibudjetointi siirtää vastuun resurssien ja tarpeiden ristiriidan ratkaisusta rakenteiden ja päätöksenteon tasolta yksittäisen työntekijän ja asiakkaan tasolle, minne se ei kuulu.

Tulokset ovat peräisin Sosiaalibarometri 2012:sta, joka julkistettiin huhtikuussa.